Лептоспіроз — гостра бактеріальна хвороба, спричинена патогенними видами лептоспір. Це найпоширеніший зооноз, що вражає понад 1 мільйон населення у всьому світі щорічно, і, як очікується, стане більш поширеним в результаті глобального потепління. Поширеність цієї інфекції забезпечує велика кількість тварин, які переносять лептоспіри (носії) і забруднюють ними навколишнє середовище через сечу. Групою підвищеного ризику захворювання на лептоспіроз є особи, які за родом своєї діяльності контактують з тваринами працюють на сільськогосподарських угіддях, особливо на зволожених місцевостях (рисові поля, заготовка сіна та ін.), користуються водоймами (купання, ловля риби та ін.), а також для працівників служб каналізування, фахівців ветеринарної медицини, військовослужбовців, в тому числі у зонах ведення воєнних операцій.

Інфікування людини є наслідком випадкового контакту з забрудненим середовищем або тваринами-носіями, в наслідок чого лептоспіри проникають в організм людини через слизові оболонки ротової порожнини, кон'юнктиви або пошкоджені шкірні бар'єри (рани, потертості). Лептоспіроз має широкий спектр клінічних проявів, може викликати дисфункцію багатьох органів й закінчитися смертю. Річний рівень смертності від лептоспірозу у світі становить 0,84 випадків смерті людей на 100 000 людей у всьому світі.

З розвитком глобалізації лептоспіроз вважається також хворобою туристів, пов'язаний з подорожами в ендемічні країни. Спалахи лептоспірозу виникають після циклонів та повеней у різних місцях світу. ВООЗ вважає, що ця інфекція недостатньо діагностується та недооцінюється у всьому світі

За повідомленням ДУ «Центр громадського здоров’я МОЗ України» лептоспірозв Україні залишається однією з найбільш розповсюджених особливо небезпечних природно-вогнищевих інфекційних хвороб, з досить високими показниками летальності та смертності.

У 2019 році рівень захворюваності на лептоспіроз порівняно з попереднім роком зріс на 7,66% і становить 0,70 на 100 тис. населення (295 випадків), проти 0,64 на 100 тис. (274 випадки) у 2018 році, проти 0,77 на 100 тис. (330 випадків) у 2017 році. Захворювання реєструвалися на спорадичному рівні, спалахів не зареєстровано.

Не реєструвалися випадки лептоспірозу у Луганській і Донецькій та Запорізькій областях. Як і раніше, низькі рівні захворюваності у Харківській (0,11 на 100 тис.), Волинській (0,29), Дніпропетровській (0,34), Черкаській (0,41) областях. Зниження рівня захворюваності зареєстровано у 8 регіонах, найбільш значне у Закарпатській, Миколаївській, Кіровоградській і Чернівецькій, Хмельницькій та Івано-Франківській областях й м. Києві.

Гендерний розподіл залишається незмінним: чоловіки займають частку у 84,41% серед осіб, що захворіли на лептоспіроз, а жінки — 15,59% відповідно. Міське населення хворіє в з однаковою частотою як і сільське.. Діти склали лише 6,1%.

Смертність від лептоспірозу залишилась на рівні минулого року і складає 0,08 на 100 тис. населення (32 вип.) проти 0,07 (30 вип.) у 2018 р. Показник летальності теж на рівні минулорічного і складає 10,9%. Найбільша кількість летальних випадків зареєстрована у Закарпатській і Дніпропетровській областях по 5 вип., у Чернівецькій, Тернопільській і Полтавській областях — по 4 випадки.

Розподіл хворих за місцем зараження у 2019 році знову змінився. На перше місце знову вийшли водоймища (51,2%), на другому місці населені пункти (38,64%), об’єкти епідризику на третьому (8,5%). У 2019 р. більше ніж в половині випадків був задіяний водний шлях передачі — 54,58%, контактний реєструвався у 26,1% випадків, харчовий — у 4,07%, та у 14,92% випадків (на рівні минулорічного) шлях передачі збудника був не встановлений.

Джерела зараження людей лептоспірозом практично не змінились. Гризуни залишаються на першому місці, а сільськогосподарські і домашні тварини на другому. Значний відсоток залишається за не встановленим джерелом, близько 25%.

Захворюваність на лептоспіроз в області залишилась на рівні 2018 року. Зареєстровано 5 випадків захворювання (Городищенський, Драбівській, Уманській, Жашківській та Христинівській райони).Інфікування відбулося на водоймах під час рибної ловлі.За результатами епізоотологічного моніторингу досліджено 767 екз.гризунів,виявлено 1 нову ензоотичну територію.

Умови для ускладнення епідситуації зберігаються, так як в області наявні ензоотичні

щодо лептоспірозу території.Циркуляція збудників у дрібних ссавцях та серед сільськогосподарських і домашніх тварин свідчить про збереження активності епізоотичного процесу та його антропогенізацію. Епідризиками, які можуть сприяти ускладненню епізоотичної та епідемічної ситуації з лептоспірозу є зниження в останні роки обсягів проведення дератизаційних заходів — одних із факторів впливу на головні джерела збудників лептоспірозу (дрібних ссавців).